

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/218/2016
Identifikačné číslo spisu:	8714213889
Dátum vydania rozhodnutia:	22.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Eva Sakálová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:8714213889.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci X., nar. XX. apríla XXXX, bývajúcej v Z., zastúpená v konaní procesnou opatrovníčkou Mgr. Zuzanou Paľkovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Poprad, na návrh navrhovateľa O., bývajúceho v E., zastúpeného JUDr. Viktorom Novýsedlákom, advokátom v Poprade, L. Svobodu 2674/1, za účasti Okresnej prokuratúry Poprad, o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony a o ustanovenie opatrovníka, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 15 Ps 25/2014, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 4. mája 2016 sp. zn. 6 CoP 7/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad rozsudkom z 1. decembra 2015 č. k. 15 Ps 25/2014-66 pozbavil X., nar. XX. apríla XXXX, bytom Z., spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu a upustil od doručenia rozsudku menovanej. Zároveň jej ustanovil opatrovníka v osobe W., nar. XX. decembra XXXX, bytom Z., ktorému vymedzil rozsah práv a povinností tak, že je povinný a oprávnený za menovanú vykonávať všetky právne úkony, zastupovať ju v bežných veciach s výnimkou uzatvárania zmlúv týkajúcich sa majetkových prevodov, k čomu je potrebný súhlas súdu. Opatrovníkovi uložil povinnosť k 30. júnu a k 31. decembru toho ktorého roku predložiť súdu správu o nakladaní s majetkom menovanej. O trovách konania rozhodol tak, že Slovenská republika nemá právo na ich náhradu a tiež, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Takto rozhodol keď mal z vykonaného dokazovania, zo záverov znaleckého dokazovania preukázané, že menovaná trpí duševnou poruchou a mentálnou retardáciou ťažkého stupňa, je nesamostatná v sebaobslužných aktivitách, nie je schopná vystupovať pred úradmi, súdmi a nie je schopná tiež porozumieť akémukoľvek právnomu úkonu. Právnu vec posúdil podľa § 10 ods. 1 Občianskeho zákonníka. O ustanovení opatrovníka a určení rozsahu jeho práv a povinností rozhodol v súlade s § 192 ods. 1, 2 a § 189a ods. 1 O.s.p. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že na rozdiel od navrhovateľa sú u W. lepšie podmienky pre výkon funkcie opatrovníka pre menovanú. Zdôraznil, že navrhovateľ zoberal na meno X. spotrebný úver, z ktorého finančné prostriedky

neboli použité v jej prospech.

2. Krajský súd v Prešove na odvolanie navrhovateľa, proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie o ustanovení opatrovníka, rozsudkom zo 4. mája 2016 sp. zn. 3 CoP 7/2016 rozhodol tak, že potvrdil rozsudok vo výroku, ktorým bol W., nar. XX. decembra XXXX ustanovený za opatrovníka pre X., nar. XX. apríla XXXX ako aj vo výroku o trovách konania. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd sa stotožnil so správnymi skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie a s odôvodnením napadnutého rozsudku, na ktoré v plnom rozsahu poukázal (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s úvahami súdu prvej inštancie, ku ktorým dospel po veľmi dôslednom vykonanom dokazovaní a zisťovaní pomerov u obidvoch strýkov, W. a O., nesvojprávnej. Pre odvolací súd bola rozhodujúca tá okolnosť, že navrhovateľ uzatvoril za nesvojprávnou zmluvu o úvere, na základe ktorej mu bola vyplatená finančná čiastka 2 000,- eur. Navrhovateľ podvodom zneužil svoju neter na úkon, na ktorý nebola spôsobilá, preto takéto konanie v osobe menovaného nedáva záruku, aby bol nesvojprávnej ustanovený za opatrovníka podľa § 189a ods. 1 O.s.p.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ. Vyčítal súdom nižších inštancií, že sa jeho návrhmi na vykonanie dokazovania vôbec nezaoberali, čím mu odňali možnosť konať pred súdom a tak je daný dovolací dôvod zmätočnosti podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Mal za to, že ním navrhované dokazovanie by preukázalo, že sú u neho lepšie predpoklady pre riadny výkon funkcie opatrovníka. Za hlavný dôvod dovolania považoval tú okolnosť, že súdy mu neumožnili vyjadriť sa k poskytnutej pôžičke a túto objasniť a to aj pomocou ním navrhnutých svedkov i napriek tomu, že súdy uvedenú skutočnosť považovali za rozhodujúcu v konaní. Zdôraznil, že pôžička bola použitá na rekonštrukciu izby pre menovanú. Navrhol rozsudok krajského súdu a okresného súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. W. a okresný prokurátor považovali dovolanie za nedôvodné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací“) ako súd dovolací (§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok; ďalej len „C.s.p.“), po zistení, že dovolanie podal včas navrhovateľ, zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

6. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle § 470 ods. 2 C.s.p., na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 a § 238 O.s.p.

7. Dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o ustanovení opatrovníka. Rozsudky odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú uvedené § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. Dovolanie dovolateľa nesmerovalo proti rozsudku, ktoré boli uvedené v týchto ustanoveniach; prípustnosť dovolania preto z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nevyplýva.

8. Predmetné dovolanie by bolo prípustné iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľ procesné vady v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existencia ani nevyšla v dovolacom konaní najavo; nepreukázaná bola tiež namietaná vada konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

9. Navrhovateľ vyvodzoval procesnú vadu konania vymenovanú v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. z toho, že nebolo vyhovené jeho návrhu na vykonanie dokazovania a nemal možnosť vyjadriť sa k okolnostiam uzavretia zmluvy o úvere.

10. Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu a pod.).

11. Podľa § 120 ods. 1 O.s.p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

12. Súd nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané je vždy vecou súdu (§ 120 ods. 1 O.s.p.) a nie strán sporu (viď uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 99/2011, 2 Cdo 141/2012, 4 Cdo 125/2012, 5 Cdo 251/2012, 6 Cdo 36/2011 a 7 Cdo 34/2011). Nevykonanie určitého navrhovaného dôkazu nezakladá procesnú vadu majúcu za následok prípustnosť dovolania (viď R 37/2013, R 125/1999, R 6/2000). Neúplnosť skutkových zistení alebo nesprávnosť skutkových záverov nie sú v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považované za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania (porovnaj uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a pod.). Ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, to ale samo osebe nezakladá prípustnosť dovolania (porovnaj uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011 a pod.).

13. Zároveň dovolací súd poznamenáva, že dovolateľovi nebola odňatá možnosť pred súdom konať ani v súvislosti z jeho právom vyjadriť sa k uzavretému úveru. Navrhovateľ sa k tejto skutočnosti vyjadril na pojednávaní konanom 1. decembra 2015 (č. l. 64 spisu) ako aj v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie (č. l. 71 a nasl. spisu).

14. Na základe uvedeného možno uzavrieť, že za postup súdu odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, nie je možné považovať postup súdu, ktorý je v súlade s príslušnými ustanoveniami. Nedošlo preto k závadnému procesnému postupu súdu, ktorým by sa navrhovateľovi znemožnila realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

15. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalobcov nemožno vyvodiť z § 238 O.s.p., ani z § 237 ods. 1 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie navrhovateľa podľa § 447 písm. c/ C.s.p. ako procesne neprípustné odmietol.

16. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.